

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2023

Proba E. b.), Simulare județeană

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I.TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd válaszoljon a kérdésekre 3–4 mondatban!

Petőfi Sándor: Pacsirtaszót hallok megint...

Pacsirtaszót hallok megint!

Egészen elfeledtem már.

Dalolj, tavasznek hirmondója, te,

Dalolj, te kedves, kis madár.

Oh, istenem, mi jólesik

A harci zaj után e dal,

Mikéntha bérci hűs patak fürösz

Égő sebet hullámival.

Dalolj, dalolj, kedves madár,

Eszembe hozzák e dalok,

Hogy nemcsak gyilkos eszköz, katona,

Egyszersmind költő is vagyok.

Eszembe jut dalodról a

Költészet és a szerelem,

Az a sok jó, mit e két istennő

Tett és még tenni fog velem.

Emlékezet s remény, ez a

Két rózsafa ismét virít

Dalodra, és lehajtja mámoros

Lelkem fölé szép lombjait,

És álmodom, és álmaim

Oly kedvesek, oly édesek...

Terólad álmodom, hív angyalom,

Kit olyan híven szeretek,

Ki lelkem üdvessége vagy,

Kit istentől azért nyerék,

Hogy megmutassa, hogy nem odafönn,

De lenn a földön van az ég.

Dalolj, pacsirta, hangjaid

Kikeltik a virágokat;

Szívem mily pusztá volt, és benne már

Milyen sok szép virág fakad.

(Betlen, 1849)

a. Milyen a cím és a szövegegész kapcsolata?

5 pont

b. Milyen műfaj(ok) sajátosságait fedezi fel a költeményben? Indokolja választát!

5 pont

c. Milyen költői szereplehetőségek vannak a versben, s melyiket hogyan éli meg a lírai én?

5 pont

d. Milyen költői képeket, stílusalakzatokat, motívumokat fedez fel a versben? Értelmezze érzelmkifejező hatásukat a szöveg összefüggésében!

5 pont

e. Melyek a költemény romantikus sajátosságai?

5 pont

Helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség, helyesírás

5 pont

Logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat, helyesírás 4 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, helyesírás 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, helyesírás 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, helyesírás 1 pont.

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az egyik budai gimnázium hittan munkaközösségének kezdeményezésére az iskola 2017 tavaszán, éppen a húsvét előtti nagyböjti időszakban hirdetett meg – stílusosan Kütyüböjt néven – játékot a felsős (9–12. osztályba járó) gimnazisták körében. Ezzel a kezdeményezéssel az iskola arra akarta ráébreszteni a fiatalokat, hogy van élet kütyük, azaz elektromos, elektronikus és digitális eszközök (mobiltelefon, okostelefon, komputer, tablet stb.) nélkül is.

A kütyüböjt-féle kezdeményezés egyébként nem ismeretlen és szokatlan külföldön sem. A játék lényege az önkéntesség és a szándékosság: önkéntesen lehet benevezni, és szándékosan kell a készülékeket használaton kívül helyezni (kikapcsolni). Az önmegtartóztatás vállalása szólhat csupán néhány órára is, de ezeket a böjtöket általában legalább egy teljes nap (24 órás) időtartamra hirdetik meg. A pszichológusok szerint az ennél hosszabb ideig tartó megvonások még hatásosabbak lehetnek, még erősebben járulhatnak hozzá a megtisztuláshoz, az elvesztett önfegyelem visszanyeréséhez. [...]

A 72 órás időtartamra (3 teljes napra!) meghirdetett játék eredményességéről nem tudok. Számomra csaknem reménytelen kísérletnek tűnt a kütyüböjt megtartatása a különféle képernyők által behálózott, csapdába ejtett középiskolások körében, annak ellenére is, hogy a játékba önkéntesen lehetett benevezni, s a háromnapos digitális böjtért cserébe különféle értékes nyereményeket helyeztek kilátásba. [...] Nagyon fegyelmezettnek kell lenniünk, ha nem akarunk a digitális technika rabságában, fogságában élni.

(H. Varga Márta: Kütyüböjt www.anyanyelvapolo.hu)

1. Állapítsa meg az alábbi kijelentések igazságtartalmát! Jelölje I (igaz) vagy H (hamis) betűjellel! **5 pont**

- a. 2017 tavaszán hirdette meg az iskola a Kütyüböjt játékot.
- b. A kütyüböjt-féle kezdeményezés külföldön ismeretlen és szokatlan.
- c. A pszichológusok szerint a huszonnégy óránál hosszabb ideig tartó megvonások még hatásosabbak lehetnek.
- d. A 72 órás időtartamra meghirdetett játék eredményes volt.
- e. A háromnapos digitális böjtnek különféle értékes nyereményei voltak.

2. Emelje ki a szövegből a böjt szó négy rokon értelmű szavát, kifejezését! **5 pont**

3. Készítsen öt pontból álló vázlatot a szövegről! **5 pont**

4. Fejtse ki a véleményét 10–15 mondatban arról, hogy reménytelen kísérletnek vagy elképzelhetőnek tartja a kütyüböjt bevezetését az iskolákba! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Vágyak és értékrendek ütközése az epikában* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. *Kármán József: Fanni hagyományai*, *Jókai Mór: Az arany ember*, *Móricz Zsigmond: Sárarany vagy más olvasott mű*) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai **5 pont**
- b. tér és szereplő viszonya **5 pont**
- c. a választott mű emberképe **5 pont**
- d. vágyak és értékrendek ütközése **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.